

Riktlinjer för skolornas handlingsplaner mot nätmobbning

Bakgrund

Skollagen 2010:800 kap 6 och diskrimineringslagen 2008:567 föreskriver **nolltolerans mot alla former av kränkning**, såväl fysisk som **digital**.

Mobbning på nätet handlar som all annan mobbning **om kränkningar, falska rykten och hot**.

Samma lag (diskrimineringslagen 2008: 567) gäller på nätet som i skolan, på fritiden eller i övriga delar av samhället.

Med dagens digitala teknik kan nätmobbningen nå vem som helst när som helst, genom sms, mms, chat och mejl. Det går snabbt och enkelt.

Mobbaren behöver inte stå ansikte mot ansikte med den som blir utsatt. Många unga har uppfattningen att man är anonym på nätet, att man kan bära sig åt hur som helst, men mobbningen är sällan anonym. Den börjar i skolan eller på fritiden. Ofta är det samma personer, vilka mobbas och som mobbar på nätet, som i den reella världen.

Skola & hem

I enlighet med skollag och diskrimineringslag måste skolan kunna **hantera och förebygga nätmobbning**.

Många anser att nätmobbningen är föräldrarnas ansvar. Nätmobbning liksom all annan mobbning sker i ett sammanhang. Den börjar i skolan eller på fritiden i den reella världen och följer sedan ofta med barnet in i skolans vardag. På så sätt blir mobbningen på nätet även ett problem för skolan att hantera.

För barnens skull bör **skiljelinjen skola & hem** inte vara så skarp; **gränsen behöver överbryggas** och hemmen delges information och kunskap om vad vårdnadshavarna kan bidra med.

Skolans anmälningsskyldighet

Nytt i skollagen sedan 2010 är att skolan har **anmälningsskyldighet**. Skolpersonal är enligt lagen skyldig att underrätta rektor/förskolechef* om eventuell kränkning/diskriminering. Utöver anmälningsskyldigheten ger detta vidare att skolans personal har **skyldighet att utreda nätmobbning**. Lagen innebär också ett krav på att skolan arbetar aktivt med **förebyggande verksamhet**.

Vad kan skolan göra?

Ur skolans perspektiv handlar det om att **visa vuxenvärldens nolltolerans och civilkurage**: att **markera** att mobbning inte är acceptabelt och att **visa hur** man ska bete sig – att hjälpa de unga att **resonera och reflektera** kring vad olika **handlingar** kan leda till. Barn och ungdomar behöver vägledning och stöd av vuxna för att lära sig förstå och hantera sin tillvaro även på nätet.

*Rektor/förskolechef är vidare skyldig att informera huvudmannen.

Handlingsplanen mot nätmobbning

Handlingsplanen mot **nätmobbning** ska vara en del av skolans **plan mot kränkande behandling** (tidigare kallad *Likabehandlingsplanen*).

Handlingsplanen ska steg för steg **ge tydliga anvisningar** om hur skolpersonalen ska agera när det kommit till skolans kännedom att en elev nätmobbas eller misstänks bli nätmobbad. Planen mot nätmobbning ska ha det tydliga syftet att lära eleverna **hur** man agerar i digitala miljöer och klargöra att **diskrimineringslagen (SFS 2008: 567)** gäller i den fysiska **såväl som den digitala världen**.

Innehåll:

Nolltolerans

Planen ska uttrycka hur man *förhåller sig till och behandlar andra människor*. Den ska **tydligt uttrycka skolans värdegrund**. **Förhållningssättet** ska spegla sig i **skolpersonalens hantering** av de eventuella problem som uppstår till följd av elevernas aktiviteter i den digitala världen.

Utreda

I planen ska det bland annat tydligt framgå **vem/vilka** elever som berörs av händelsen, **kort beskrivning** av den samma, **vem/vilka** elever, personal, föräldrar som **ska kontaktas**, av **vem, när** och **hur** händelsen kommer att **följas upp**.

Anmäla

I planen ska det framgå **hur** och av **vem** samt **när** rektor informerades om händelsen.

Förebyggande arbete

I planen ska det framgå **hur** skolan avser **arbета förebyggande**. Planen ska ge eleverna **kunskap** om att det är **brottsligt** att utöva alla former av kränkande behandling på nätet (inklusive att fotografera andra och lägga ut dessa bilder på nätet). Planen ska också skapa **förutsättningar** för elever att diskutera sina upplevelser på nätet.

Vidare ska **konkreta exempel** ges på vad elever kan göra om de eller någon kamrat blir mobbad på nätet och hur de kan få bort oönskat material som finns utlagt (för tips: http://www.skolverket.se/skolutveckling/itiskolan/kolla_kallan/saker/reportage/2011/pul-1.153138)

Skola & hem

Planen ska beskriva **hur** skolan samarbetar med hemmen avseende elevernas nätanvändning och **vad** föräldrarna kan bidra med samt vikten av att de **är** delaktiga i sina barns nätvanor.

Uppföljning och utvärdering

Som del i skolans plan mot kränkande behandling görs uppföljning och utvärdering en gång per år.